

Литвиненко Світлана Віталіївна

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА В СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ В УМОВАХ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Анотація. Розглянуто роль виробничої практики у системі професійної підготовки студентів спеціальності «Соціальна робота» в умовах вищої школи; питання організації та проведення виробничої практики майбутніх соціальних працівників.

Ключові слова: виробнича практика, соціальний працівник, підготовка, вища школа.

Литвиненко Светлана Витальевна

ПРОИЗВОДСТВЕННАЯ ПРАКТИКА В СИСТЕМЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ БУДУЩИХ СОЦИАЛЬНЫХ РАБОТНИКОВ В УСЛОВИЯХ ВЫСШЕЙ ШКОЛЫ

Аннотация. Рассмотрена роль производственной практики в системе профессиональной подготовки студентов специальности «Социальная работа» в условиях высшей школы; вопросы организации и проведения производственной практики будущих социальных работников.

Ключевые слова: производственная практика, социальный работник, подготовка, высшая школа.

Litvinenko Svetlana Vitaliyvna

PRODUCTION PRACTICE IN THE TRAINING OF FUTURE SOCIAL WORKERS UNDER HIGH SCHOOL

Annotation. The role of industrial practice in the training of students majoring "Social Work" at the university; organization and conduct industrial practice of social workers.

Key words: work placements, social worker, training, higher education.

Постановка проблеми

Соціальна робота – це унікальна професія системи «людина-людина», яка потребує від фахівців володіння ґрунтовними знаннями, вміннями та навичками розвитку відповідних професійних та особистісних якостей, високого рівня сформованості готовності до професійної діяльності. Відповідно, майбутні соціальні працівники мають розуміти не лише ознаки, але й причини виникнення проблем клієнтів та уміти віднайти шляхи їх вирішення. У процесі професійної підготовки в умовах вищої школи, майбутні фахівці соціальної роботи повинні оволодіти не лише системою професійно орієнтованих знань, а й набути практичних умінь і навичок роботи з широким колом клієнтів. Зазначені обставини актуалізують проблему розробки та удосконалення практичної підготовки майбутніх висококваліфікованих соціальних працівників до роботи у системі соціального захисту населення. Адже саме правильно організована та скоординована виробнича практика дає можливість студентові апробувати та

відпрацювати теоретичні знання, уникнути проблеми відриву теоретичних знань від практичних навичок, удосконалити свій рівень професіоналізму, підвищуючи рівень готовності до майбутньої професійної діяльності та усвідомлюючи місце соціальних проблем і шляхи їх вирішення.

Науковець В. Б. Бедная також наголошує на тому, що специфіка підготовки спеціалістів соціальної роботи потребує якомога ґрунтовнішої практичної підготовки, адже у період практики найбільш інтенсивно відбувається процес формування професійних умінь і навичок. Цьому сприяють умови, максимально наближені до майбутньої професійної діяльності: «...фактично, практика являє собою організацію самостійної практичної діяльності, спрямованої на вирішення конкретних професійних завдань» [1, с. 12].

Виклад основного матеріалу

Основоположним документом щодо практичної підготовки є Наказ Міністерства освіти України «Про затвердження Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», у якому визначено мету, завдання, зміст практики, звітність, права і обов'язки практиканта, організацію і керівництво практикою тощо [2]. Однак навчальні заклади можуть розробляти згідно із цим Наказом внутрішні положення про практику, де деталізуються види практик, їх завдання та специфіка проведення.

Виробнича практика спеціальності «Соціальна робота» Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомлинського затверджена навчальним планом студентів третього курсу та є логічним продовженням учбового процесу, доповненням та ускладненням завдань ознайомчої та волонтерської практики, які проведені на попередніх курсах. Цей вид практики є складовою системи наскрізної практичної підготовки і передбачає формування системи професійно орієнтованих знань, умінь аналізу проблем різних категорій клієнтів та навичок надання їм допомоги, використовуючи психолого-педагогічний вплив, консультативну, посередницьку та організаційну роботу, спонукаючи студентів до пошукової та аналітичної діяльності. Якщо говорити конкретніше, то виробнича практика організовується, з метою: формування практичних умінь і навичок проведення профілактичної та виховної роботи з різновіковими групами та категоріями осіб; планування й організації роботи з профілактики негативних соціальних явищ; засвоєння студентом правильного оформлення робочої документації (соціального супроводу, інспектування, обстеження житлово-побутових умов тощо); складання соціально-психологічного портрета клієнта; проведення консультування клієнтів для вирішення їх проблеми під наглядом спеціалістів бази практики тощо.

Висновки

Таким чином, виробнича практика відіграє важливе значення в системі професійної підготовки майбутніх соціальних працівників в умовах вищої школи. Саме практика дає можливість цілісного формування професійно орієнтованих знань, умінь та навичок фахівців для сфери соціального захисту населення.

Список використаних джерел:

1. Бедная В. Б. Програма переддипломної практики студентів спеціальності «Соціальна робота» (освітньо-кваліфікаційний рівень: спеціаліст) / В. Б Бедная. – К.: МАУП, 2005. – 28 с.

2. Наказ Міністерства освіти України «Про затвердження Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93>.